

הוכן עיני כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

תענית דף ד.

כיצד נדרש הפסוק (ירמיה יט:ה) "אֲשֶׁר לֹא צִוִּיתִי וְלֹא דִבַּרְתִּי וְלֹא עָלְתָה עַל לְבָבִי"?

לתנחומא	לפירש"י	
ליפתח, דאף שצויתתי לו מצות זה לא צויתתי לו	למישע, לשרוף את בנו באש לעולה	אֲשֶׁר לֹא צִוִּיתִי
למישע, דנכרי הוא- וחולין לי לדבר עמו אפ"י דיבור בעלמא	ליפתח, דכיון שמזכירו לגנאי ש"מ שלא דבר עמו על זה	וְלֹא דִבַּרְתִּי
	זה יצחק בן אברהם שצויתי להעלותו ולא עלתה על לבי לשוחטו	וְלֹא עָלְתָה עַל לְבָבִי

תענית דף ד:

עד מתי מזכירים ושואלים את הגשמים?

ושואלים	מזכירים	לר' מאיר	
עד שיצא ניסן		לרב חסדא	
עד שיעבור הפסח - כל חוה"מ	עד שחרית של יו"ט א' דפסח	לעולא	תנא דמתניתין
עד יו"ט א' דפסח	עד שיעבור הפסח		
עד שיעבור הפסח - כל חוה"מ	עד שחרית של יו"ט א' דפסח ¹	לרב יוסף	
עד שיעבור שחיטת הפסח ²	עד שחרית של יו"ט א' דפסח	לרבה	

מאימתי מזכירים ושואלים את הגשמים לר' יוחנן ור' אלעזר?

שואלים	מזכירים	לתי' הראשון בגמ'
	לר' יוחנן: במוסף דשמני"ע - כר' יהודה לר' אלעזר: בז' בחשון - כרבן גמליאל	
	במוסף דשמני"ע - כר' יהודה	לתי' השני בגמ' - שנדחה ³
	לבני ארץ ישראל (בזמן החורבן): במוסף דשמני"ע - כר' יהודה לבני בבל (וה"ה לבני א"י בזמן המקדש): בז' בחשון - כר"ג	לתי' השלישי בגמ'

¹ ואף שאין אז שאלה, מ"מ שואל עיני מתורגמן בדרשתו. אלא שהקשה אב"י על זה, וכי המתורגמן שואל דבר שאין הציבור צריך לו, דהרי בזמן פסח כבר אין צריכים לגשמים.

² פירש"י, דהכוונה עד שתעבור תפלת שחרית של י"ד ניסן שהוא ערב הפסח והיינו עד חצות שהוא זמן תפלה, אבל במנחה שהוא כבר זמן הקרבת הפסח כבר לא שואלים את הגשמים. אכן זמן ההזכרה הוא מאוחר יותר עד שחרית של מחרת, וכתחילתו כן סופו, כמו שבתחילה מזכיר אף שאינו שואל, כך בסוף אף שאינו שואל מזכיר. ושאל אב"י מה טעם להזכיר כשלא יהיה ריצוי לשאלה.

³ ומטעם דאי אפשר לחלק אליבא דר' יוחנן בין שאלה להזכרה, דהוא ס"ל "במקום ששואל הוא מזכיר" - בין לענין הפסקה ובין לענין התחלה.